Lietas Nr. C13053015

Lietas arhīva Nr. C-0080-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Dobelē, 2016.gada 12.janvārī

Dobeles rajona tiesas tiesnese R. Krasovska,
ar tiesas sēdes sekretāru K. Loci
piedaloties prasītājam /pers. C/
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. C/ prasībā pret /pers. D/ par zaudējumu piedziņu,

Aprakstošā daļa

2015.gada 18.martā /pers. C/ (turpmāk tekstā - Prasītājs) cēla tiesā prasību pret /pers. D/ (turpmāk tekstā - Atbildētājs) par zaudējumu piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, 2010.gada 16.oktobrī Prasītājs savstarpēji mutiski vienojās ar atbildētāju, ka uz pilnvarojuma pamata nodod Atbildētājam realizācijai rezerves daļās Prasītājam piederošo automašīnu VAUXHALL VECTRA CD ar valsts reģistrācijas numuru /numurs/, vienojoties, ka Atbildētājs kā atlīdzību par pilnvarojuma izpildi un rezervju daļu pārdošanu paturēs 15% no rezervju daļu pārdošanas ienākumiem, bet pārējos gūtos ienākumus nekavējoties nodos Prasītājam.

2011.gada 05.janvārī uz tādiem pašiem nosacījumiem Prasītājs nodeva Atbildētājam realizācijai rezerves daļās Prasītājam piederošo automašīnu AUDI A6 ar valsts reģistrācijas numuru /numurs 2/.

2011.gada jūnijā Atbildētājs no automašīnas VAUXHALL VECTRA CD rezerves daļu pārdošanas gūtajiem ienākumiem iedeva Prasītājam Ls 1100,00. Vienlaikus puses konstatēja, ka vēl no automašīnas VAUXHALL VECTRA CD rezerves daļām nav pārdots motors, četras durvis, salons un virsbūve, ar kopējo nepārdoto rezerves daļu vērtību EUR 426,90, bet no automašīnas AUDI A6 vēl nav pārdota neviena rezerves daļa.

No 2011.gada vasaras līdz 2012.gada rudenim Prasītājs vairākkārt zvanīja Atbildētājam, lai uzzinātu kā notiek Prasītājam piederošo automašīnu rezervju daļu realizācija, bet vienmēr saņēma atbildi, ka nekas vēl nav pārdots.

2012.gada septembrī Prasītājs konstatēja, ka Prasītājam piederošās automašīnas VAUXHALL VECTRA CD nepārdotās rezerves daļas, kā arī automašīna AUDI A6 vairs nav atrodama, kamdēļ vērsās ar pretenzijām pie Atbildētāja par nepārdoto automašīnas VAUXHALL VECTRA CD rezerves daļu un automašīnas AUDI A6 atgriešanu vai arī to vērtību atlīdzināšanu, bet Atbildētājs to darīt atteicās.

Ievērojot minēto Prasītājs vērsās ar attiecīgu iesniegumu Valsts policijā par kriminālprocesa uzsākšanu.

2014.gada februāra mēnesī Prasītājs saņēma Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Dobeles iecirkņa Kārtības policijas nodaļas 2014.gada 30.janvāra lēmumu par atteikšanos uzsākt kriminālprocesu. No Valsts policijas savāktajiem lietas materiāliem Prasītājs konstatēja, ka Atbildētājs nevērīgi rīkojies ar tam uzticēto Prasītāja mantu - nepārdotajām automašīnas VAUXHALL VECTRA CD rezerves daļām un automašīnu AUDI A6, kā rezultātā ir nozaudējis minētas mantas. Tādejādi ar savu prettiesisko rīcību Atbildētājs ir radījis zaudējumus EUR 3557,22 apmērā, kuru summu veido nozaudēto automašīnas VAUXHALL VECTRA CD rezerves daļu vērtība EUR 426,90 apmērā un automašīnas AUDI A6 vērtība EUR 3130,32.

Vadoties no iepriekšminētā, un pamatojoties uz Civillikuma 1770., 1771., 1772., 1773., 1775., 1778., 1779., 2289., 2290. un 2295.pantu, Civilprocesa likuma 1.; 34.; 127. - 130. pantiem, Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam nodarīto materiālo zaudējumu atlīdzību 3557,22 EUR, kā arī visus tiesāšanās izdevumus.

2014.gada 28.aprīlī atbildētājam uz prasības pieteikumā norādīto adresi, kas ir arī atbildētāja deklarētās dzīves vietas adrese, nosūtīts prasības pieteikums, izskaidrotas Civilprocesa likumā noteiktās tiesības un pienākumi, noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu iesniegšanai 30 dienu laikā no dienas, kad prasības pieteikums nosūtīts atbildētājam (lietas 10.lapa). Sūtījums atgriezts atpakaļ tiesā ar norādi- Noradītajā adresē nesastapu. Tiesa atzīst, ka atbildētājam paziņots par tiesas tiesvedībā esošo prasību atbilstoši Civilprocesa likuma nosacījumiem.

Atbildētāja paskaidrojums tiesas noteiktajā termiņā tiesā nav saņemts.

2015.gada 21.septembrī tiesa atbildētājam uz viņa deklarēto dzīvesvietu nosūtīja tiesas pavēsti par 2015.gada 17.novembrī tiesas sēdi. Pavēste atgriezta atpakaļ. Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrā daļa nosaka, ka tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi, deklarācijā norādīto papildu adresi, fiziskās personas norādīto adresi saziņai ar tiesu vai juridiskās personas juridisko adresi un no pasta tiek saņemta izziņa par sūtījuma izsniegšanu vai dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Prasītājs tiesas sēdē prasību uzturēja pilnībā, paskaidroja, ka šīs automašīnas iegādājies, lai nokļūtu mājās no savas mītnes zemes un viņam nav bijis nodoma tās reģistrēt, viņš nodevis tās realizēšanai rezerves daļā, vai atbildētājs ir maksājis kādus nodokļus nezina, vienošanās ir bijusi mutvārdu.

Atbildētājs tiesas sēdē nav ieradies, neierašanās iemeslus tiesai nav paziņojis.Tiesa nesaskata Civilprocesa likuma 209., 210.pantā noteiktos lietas atlikšanas iemeslus un nolēma lietu skatīt bez atbildētāja piedalīšanās tiesas sēdē.

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi un pārbaudījusi civillietas materiālus atzīst, ka prasība par zaudējumu piedziņu no atbildētāja ir pamatota un apmierināma daļā, pārējā daļā noraidāma.

Lietā iesniegti pierādījumi tam, ka prasītājs 2010.gada 27.novembrī ir iegādājies Apvienotajā Karalistē transporta līdzekli Audi A6, ar valsts reģistrācijas Nr. zīmi /numurs 2/, ko apliecina Apvienotās Karalistes reģistrācijas apliecība /numurs/, kas ir Eiropas kopienā atzīts dokuments (lietas 23.līdz 27.lapa).

Tā kā prasītājs negrasījās šo transporta līdzekli izmantot satiksmē Latvijas Republikā, pārreģistrāciju nav veicis, nodevis atbildētājam realizēšanai rezerves daļā uz mutvārdu vienošanās pamata.

No lietas materiāliem redzams, ka 2014.gada 29.janvārī atbildētājs sniedzis paskaidrojumu Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes Dobeles iecirkņa inspektoram Kasparam Barkavam, kurā apliecina, ka paņēmis no prasītāja automašīnu Audi A6 realizācijai detaļās ar nosacījumu, ka 15% paliek atbildētājam, bet pārējo viņš nodod prasītājam, atzīst, ka nav šo vienošanos izpildījis un ir parādā prasītājam (lietas10.lapa).

Lietā nav citu pierādījumu kā prasītāja novērtējums, ka Audi A6 vērtība ir EUR 3130,32, atbildētājs šo summu nav apstrīdējis, līdz ar to tiesai nav pamata šo summu apšaubīt.

Saskaņā ar Civillikuma 1770.pantu ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Civillikuma 1779.pants noteic, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Juridiskajā doktrīnā ir atzīti šādi zaudējumu atlīdzināšanas prasījuma un piedziņas pamati: 1) tiesību aizskārēja prettiesiska un neattaisnojama darbība, kas attiecīgajos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa,

2) zaudējumu esamība,

3) cēloniskais sakars starp zaudējumiem un neatļauto darbību (*Torgāns K. Saistību tiesības. Rīga:Tiesu namu aģentūra, 2014. 165. lpp.*).

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Tiesa atzīst, ka lietā ir konstatējami visi civiltiesiskās atbildības priekšnoteikumi – atbildētājs ir paņēmis prasītāja privātīpašumu, kustamu mantu realizācija rezerves daļās, zaudējumu esamība un cēloniskais sakars starp atbildētāja rīcību ar prasītāja mantu un konstatētajiem zaudējumiem.

Tiesa secina, ka prasītāja ir ieguvusi prasījuma tiesības pret atbildētāju attiecībā par automašīnu Audi A6.

Savukārt atbildētājam atbilstoši Civillikuma 1779.pantam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, jo viņš paņemot svešu kustamu mantu, nav veicis tās darbības, par kurām vienojies ar prasītāju un mantu nav atgriezis, kā arī nevar nosaukt tās atrašanās vietu.

Līdz ar to no atbildētāja prasītāja labā piedzenami neatlīdzinātie zaudējumi, 3130,32 *euro* apmērā.

Prasības pieteikumā ietverts lūgums atzīt prasītājai tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% procentus gadā no galvenā parāda.

Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta 1.punktu procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

Atbilstoši Civillikuma 1765.panta pirmajai daļai procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Civillikuma 1811.pants noteic, ka katra saistības tiesība izbeidzas pati no sevis, kad izpildīta tai atbilstošā parādnieka saistība, t.i., nolīdzinot parādu. Ja saistības tiesības priekšmets ir nauda, tad saistību izpilda ar naudu. Saskaņā ar Civillikuma 1759.panta pirmo daļu, 1760.pantu un 1765.pantu un izveidojušos tiesas praksi (Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2008.gada 16.aprīļa lēmums lietā Nr.SPC-30) prasītājai ir tiesības saņemt arī likumiskos nokavējuma 6% procentus gadā no galvenā parāda, sākot ar tiesas nolēmuma stāšanos spēkā līdz nolēmuma izpildei.

Civilprocesa likuma 195.pants noteic, ka, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, kā arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tā kā konkrētajā gadījumā atbildētājs savas uzņemtās saistības nav pildījis, tiesa atzīst par pamatotu prasītājas lūgumu atzīt tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% no neatmaksātā galvenā parāda 3130,32 *euro*, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Savukārt prasība daļā par zaudējumu 426,90 euro piedziņu ir noraidāma, jo prasītājs nav pierādījis, ka automašīna Vauxhall Vectra CD viņam būtu piederējusi uz īpašuma tiesību pamat, jo lietā iesniegtais sertifikāts nosauc tikai automašīnas turētāju, bet nevar kalpot kā īpašuma tiesības apliecinošs dokuments (lietas 18.-22.lapa).

Civilprocesa likuma 33.pants noteic, ka tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 39.panta pirmā daļas 5.punkts noteic, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir, tai skaitā, ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, proporcionāli apmierinātajai prasījumu summai.

Prasītājs, ceļot prasību tiesā, samaksājis valsts nodevu 377,03 *euro* (lietas 13.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (lietas 12.lapa).

Tiesa atzīst, ka, ievērojot Civilprocesa likuma 41.panta pirmās daļas noteikumus, no atbildētāja par labu prasītājam piedzenama prasītāja samaksātā valsts nodevas daļa 359,95 *euro* atbilstoši Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) apakšpunktam un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 4,70 *euro*, kopā 364,65 *euro*.

No lietas materiāliem - ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu uzziņas - redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu šajā lietā kopsummā ir 7,81 *euro* (lietas 2.lapa), tādēļ šie izdevumi, ciktāl tie pārsniedz prasītājas samaksātos 4,70 *euro,* piedzenami no atbildētāja valsts labā, t.i., 3,11 *euro*.

Taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, [..] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, līdz ar to atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8.pantu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, 41.panta pirmo daļu, 97., 189.,190., 192., 193., 195., 204.[1], 250.[26] un 250.[27]pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Prasību apmierināt daļēji, pārējā daļā noraidīt.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, zaudējumus 3130,32 *euro* (trīs tūkstoši viens simts trīsdesmit *euro* un 32 centi) un tiesas izdevumus - samaksāto valsts nodevu 359,95 *euro* (trīs simti piecdesmit deviņi *euro* un 95 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (četri *euro* un 70 centi), pavisam kopā 364,65 *euro* (trīs simti sešdesmit četri *euro* un 65 centi).

Noteikt /pers. C/, tiesības, sākot ar tiesas nolēmuma stāšanos spēkā līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. D/, likumiskos procentus 6% (seši procenti) gadā no neatmaksātā zaudējuma summas 3130,32 *euro*, ievērojot Civillikuma 1763.panta nosacījumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu apmērs sasniedzis kapitāla lielumu.

Noraidīt prasību daļā par zaudējumu 426,90 *euro* (četri simti divdesmit seši euro 90 centi) piedziņu.

Piedzīt no /pers. D/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,11 *euro* (trī *euro* un 11 centi).

Samaksa veicama šādā kontā – saņēmējs: Tiesu administrācija NMR 90001672316, konts LV51TREL2190458019000, saņēmēja iestāde: Valsts kase BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis - ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C13053015.

Noteikt /pers. D/ sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Dobeles rajona tiesas kancelejā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā 10 dienu termiņā.

Spriedumu var pārsūdzēt Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no motivēta sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Dobeles rajona tiesā.

Motivēts spriedums sastādīts 2016.gada 26.janvārī.

Tiesnese R. Krasovska